

Ki Tétsé - 'Wanneer u ten strijde trekt' - 5785.

Torah: Dewariem 21 : 10 - 25 : 19.

Haftarah: Jesaja 54 : 1 - 10.

Brit Chadashah: Hebreeën 12:1-17

Sidra Ki Tétsé bevat 72 mitswot, die betrekking hebben op zeer verschillende zaken zoals;

- behandeling van gevangenen en de openlijke opstandige zoon
- zoekgeraakte dieren, kledingvoorschriften en het kleinste gebod; het vogelnest 22:6
- beveiligde huizen en echtscheidingen
- de rechten van vreemdelingen, leningen, eden, bescherming op het werk
- aansprakelijkheid van ouders, liefdadigheid, erfrecht en correcte gewichten
- en de sidra sluit af met een waarschuwing; de herinnering aan Amalek.

Niets zo dodelijk voor religie is onverschilligheid.*

Er staan in Dewariem hoofdstuk 22 vele plichten ten opzichte van mens en dier.

Verdwaalde dieren en verloren voorwerpen moeten terug worden gegeven aan de eigenaar.

Twee keer wordt er duidelijk bijgezegd dat men zich niet van deze plicht mag onttrekken.

Of anders gezegd; als je iets vindt wat een ander is kwijtgeraakt, mag je daar je schouders niet over ophalen en onverschillig blijven.

Het gaat om de verantwoordelijkheid om mensen te helpen.

Een voorbeeld uit de rabbijnse traditie is;

'Een man die langs de deur van rabbi Chanina ben Dosa kwam, liet per ongeluk enkele hennen ontsnappen uit zijn kist. Rabbi Chanina nam de hennen mee naar zijn ren maar sprak tegen zijn familieleden; "We mogen de eieren niet eten."

Maar, de hennen gingen de eieren bebroeden en zo kwamen er meer hennen en er was geen plek meer om ze allen te houden. Daarom verkocht Chanina de hennen en kocht van het geld twee geiten terug. Een hele tijd later kwam de man weer het huis voorbij en heel voorzichtig vroeg hij of Chanina toevallig toen ook enkele van zijn verloren hennen had gevonden.

Chanina vroeg hem hoe hij kon bewijzen dat hij de eigenaar was. Dat kon hij.

Rabbi Chanina gaf hem toen onmiddellijk de twee geiten.'

Lo toechal le'hitalém.

Een vergelijkbare passage vinden we in de Parasha Mishpatiem in Ex. 23:4,5 e.v.

Moeten we op grond van deze woorden daarvan uitgaan dat de Torah ons leert, dat we dezelfde morele verantwoordelijkheid hebben tegenover vrienden als tegenover vijanden?

Gaat een dergelijk voorschrift niet in tegen het normale gevoel?

Nechama Leibowitz benadrukt dat Torah 'zelfs voor een immorele situatie waarin twee mensen vijandig tegenover elkaar staan, gedragsregels formuleert waarin wordt gedwongen de helpende hand te bieden als het verlossen van een ezel van een vijand van zijn last en het terug bezorgen van voorwerpen die de vijand heeft verloren.'

Zij sluit haar betoog af met de opmerking dat deze kleine daden van goede wil *"er uiteindelijk voor zorgen dat de haat wordt weggenomen – dat is althans wat men hoopt."*

Onverschilligheid over de kleinste geboden – zo wordt 22:6 wel het kleinste gebod genoemd; het uithalen van een vogelnest – kunnen tot grote consequenties leiden.

Lo toechal le'hitalém – *blijf niet onverschillig* – kan ook letterlijk vertaald worden met "je zult je niet verbergen" of "je zult niet doen of je blind bent."

Onverschilligheid is onverdraaglijk.

'Met-verantwoordelijkheid-zorgen-voor' is het kloppend hart van de joodse ethiek.

Hoe werkt dat in onze tijd?

Een Parasha is er voor om na te denken hoe we de Torah interpreteren naar het heden en niet om een opinie weer te geven hoe de onverschilligheid door de politiek gestalte krijgt.

Toch ontkomen we niet aan de gedachte die elke oprechte gelovige in de G'd van Israël bezig houdt.

Een persoon die niet onder de manipulatie en de leugenachtige haat-herhalingen bezwijkt, ziet hoe men Israël demoniseert door zwartmakerij en Israël zowel land als het G'ds verbond wil afpakken.

Op vele terreinen is Israël een zegen voor de mensheid.
De vijanden van Israël doen evenzo goed hun voordeel met alle wetenschappelijke uitvindingen.
Als men voorstander is van BDS, wees dan ook consequent en maak geen gebruik van alle Israëlische uitvindingen! (BDS = Boycot, Desinvestering, Sancties)
Alleen al een lijst van Israëlische medische doorbraken bevat tenminste 38 uitvindingen ten behoeve genezing en het welzijn van de medemens.

De profetie van Jesaja komt ons te hulp.

Een profeet is een spreekbuis, een woordvoerder van G'd, de mond van G'd.

In deze Haftarah staan de beloften van heil voor Tsion opgetekend.

“Vergroot de plaats voor uw tent, laat men uw tentkleden wijd uitspannen, wees niet terughoudend, verleng uw touwen, sla uw pinnen vast. Want u zult zich rechts en links uitbreiden, uw nageslacht zal de heidenvolken in bezit nemen en de verlaten steden bevolken.” (Jesaja 54:2,3)

Ja, Israël was een 'verlaten vrouw', weggestuurd vanwege zijn zonde (50:1) maar G'ds toorn duurt maar een ogenblik, zijn liefde is eeuwig.

Zijn liefde zal nooit meer van hen wijken, Zijn vredesverbond is onwankelbaar. (vers 10)

De historische feiten zijn, dat veel van het beloofde land is ingepikt. En de profeet Jesaja zegt ons hier dat zij land terugkrijgen wat hen was toegewezen.

Daar kun je beter maar niet onverschillig onder blijven.

Een vijand die zijn eigen economie en zijn eigen kinderen liever opoffert dan beschermt, die vijand is Amalek en die naam moet worden uitgewist zegt het slotvers van Ki -Tétsé.

“Vrede zal er pas komen wanneer de Arabieren meer van hun kinderen gaan houden dan zij ons haten,”
sprak de Israëlische premier Golda Meir in 1957.

Wat verloren was komt terug bij de eigenaar en dat is de Eeuwige Zelf.

(Gen. 24:7; 28:13; Lev. 25:23; Deut. 1:38,39; Jes. 14:25; Jer. 2:7; Ez. 38:16; Joël 3:2)

Hij zorgt en/of zal zorgen dat wie onder Zijn vleugels de toevlucht zoeken, zal Hij beschutten onder Zijn vlerken, want Zijn trouw is een schild en een pantser. Psalm 91:4.

Woorden van bemoediging.

Die vinden we in de Brit lezing in Hebr. 12:2;

“Laten wij daarbij de blik houden op Jeshûa, de grondlegger en voltooiër van ons geloof: met de vreugde voor ogen die voor Hem in het verschiet lag, heeft Hij het kruis verdragen en de schande ervan aanvaard, en heeft Hij zijn plaats ingenomen aan de rechterzijde van de troon van G'd.”

De brieveschrijver bemoedigt de jong (joodse) messiaanse gelovigen.

Om in vrede te leven zodat er geen giftige kiem opschiet die onrust veroorzaakt en die wellicht de onverschilligheid zo ook van Ezau blootlegde.

In een profetisch patroon staat Ezau voor Edom, later voor het Romeinse Rijk.

Nadat hij dochters van Kanaän tot vrouw had genomen (Gen. 26:34,35), die in de ogen van vader Yitschaq niet deugden, nam hij ook Machalath tot vrouw. (Gen.28:9)

De lezer dezes mag de conclusie na het lezen van de teksten trekken. (Zie ook Ps. 83:6,7)

Waarschijnlijk heeft James Reston* gelijk toen hij zei;

“Alle politiek is gebaseerd op de onverschilligheid van de meerderheid.”

Dat wij de meerderheid in het kwaad niet zullen volgen, (Ex. 23:2) niet onverschillig worden en met G'ds Woord ten strijde trekken.

Fêdde.

Bronnen; de Studie Bijbel, Harvey J. Fields, Israël Today en mijn eigen gedachten.

* Edmund Burke, Engels politicus en filosoof (1729-1797)

* James Reston – in Nederland geboren Amerikaanse journalist (1909-1995)